

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010118
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323010118.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovaného A. B. A., nar. XX. XXXX XXXX v C., D., trvalé bydlisko E. XX, F., G. H., t. č. vo výkone väzby v ÚVV Leopoldov, pre zločin prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., o odvolaniach obžalovaného a zúčastnenej osoby voči rozsudku Okresného súdu Galanta zo 17. marca 2023, č. k. 11T/7/2023-497, na verejnom zasadnutí konanom 29. júna 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania obžalovaného A. B. A. a zúčastnenej osoby I. D. J. H.. zamietajú.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo 17. marca 2023, č. k. 11T/7/2023-497, uznal obžalovaného A. B. A. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že dňa 09.08.2022 v čase približne o 06:00 hodine, ako vodič motorového vozidla značky FORD TRANSIT, evidenčného čísla K. (C., imatrikované v Maďarskej republike, L.: M., červenej farby, prevádzal 19 osôb, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, ani nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nedovoľene cez štátnu hranicu Maďarska a Slovenskej republiky, a to tým spôsobom, že potom, ako súhlasil so svojou účasťou na prevoze nelegálnych migrantov, pričom mal byť ako spolujazdec vo vozidle, ktoré ich bude prepravovať, následne ako spolujazdec ich naložil do predmetného motorového vozidla v presne nezistenom čase na nezistenom mieste v Maďarsku potom, ako pôvodný vodič s vozidlom zastavil a toto opustil, pokračoval s týmto už ako jeho vodič s vedomím, že vezie nelegálnych migrantov, tieto osoby následne previezol cez hraničný priechod Slovenskej republiky s Maďarskom - Monoštorský most v Komárne na územie Slovenskej republiky a následne s nimi chcel pokračovať cez Slovenskú republiku na bližšie neurčené miesto, za čo mal prisľúbenú finančnú odmenu v presne neurčenej výške, pričom dňa 09.08.2022 v obci K. po ceste číslo 2/573 smer L., bol z dôvodu používania telefónu počas jazdy zastavovaný hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru Vlčany, ktorej sa snažil ujsť, a následne po nezvládnutí riadenia s vozidlom zišiel z cesty smerom k rybníku, z ktorého ešte počas jazdy vyskočil a pokúsil sa o útek a vozidlo nechal naraziť do cestného smerového stĺpika, pričom v motorom vozidle bolo nájdených 19 osôb zo Sýrskej arabskej republiky, a to B. B., nar. XX.XX.XXXX, F. C., nar. XX.XX.XXXX, N. H., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B. B., nar. XX.XX.XXXX, O. P., nar. XX.XX.XXXX, B. Q., nar. XX.XX.XXXX, R. B., nar. XX.XX.XXXX, O. B., nar. XX.XX.XXXX, S. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX, S. B., nar. XX.XX.XXXX, C. T., nar. XX.XX.XXXX, O. U., nar. XX.XX.XXXX, F. B. V., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, H. B., nar. XX.XX.XXXX, S. B., nar. XX.XX.XXXX, S. W., nar. XX.XX.XXXX, všetci bez dokladov totožnosti a platných víz umožňujúcich osobám pochádzajúcim z tretích krajín vstup a zotrvanie na území Slovenskej republiky.

2. Okresný súd za to obžalovanému uložil podľa § 355 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. uložil obžalovanému aj trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky vo výmere 2 (dva) roky. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu uložil trest prepadnutia vecí, a to: 1 ks mobilný telefón Samsung Galaxy Note 9, čiernej farby, D.: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, D. X: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, spolu so V. X. Y. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, V. Z. P. Y. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. s tým, že podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stala Slovenská republika.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom ďalej uložil zúčastnenej osobe F. V. I. D. J. H., D. Y.: XXXXXXXXXXXX, V. V. K. [XXX-XXX, XXXX W. XX, F., (ďalej len zúčastnená osoba) podľa § 83 ods. 1 písm. d) Tr. zák. ochranné opatrenie - zhabanie vecí, a to - FORD TRANSIT, EČV: K. (C., imatrikované v Maďarsku, L.: M., červenej farby, spolu s kľúčom od predmetného vozidla, plastovým osvedčením o evidencii predmetného vozidla FORD TRANSIT, L.:M. Y. XXXXXXXX, papierovým osvedčením o evidencii predmetného vozidla FORD TRANSIT, L. M. Y. C., s tým, že podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. sa vlastníkom zhabaných vecí stala Slovenská republika.

4. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku si prokurátor a zúčastnená osoba ponechali lehotu na podanie odvolania. Obžalovaný zahlásil odvolanie čo do výroku o treste.

5. Zhlásené odvolanie obžalovaný odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Zoltána Vargu (ďalej len obhajca) písomným podaním doručeným okresnému súdu 21. apríla 2023.

5.1. V odvolaní obhajca namietal, že obžalovaný sa už v prípravnom konaní dobrovoľne priznal k spáchaniu trestného činu, uznal svoju vinu, trestný čin úprimne oľutoval, čím výraznou mierou napomohol orgánom činným v trestnom konaní pri objasnení trestnej činnosti, pre ktorú bol stíhaný. Na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré okresný súd prijal a vykonal dokazovanie len ohľadne výroku o treste. Svojím priznaním sa ku skutku a svojou sebareflexiou prevzal na seba vinu v celom rozsahu, čím významne uľahčil prácu prokurátora v prípravnom konaní a taktiež okresného súdu, ktorý nemusel vykonať dokazovanie o vine. Jeho vyhlásenie o vine, nebolo výrazným spôsobom zohľadnené pri výmere trestu odňatia slobody.

5.2. Ďalej obhajca namietal, že obžalovanému mala byť priznaná aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., čím by sa zvýšil pomer poľahčujúcich okolností voči priťažujúcim okolnostiam na 3:0, v tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 12. septembra 2022, sp. zn. 23To/65/2022, v ktorom vyslovil záver, že pri vyhlásení obžalovaného o vine treba obžalovanému vždy priznať poľahčujúcu okolnosť podľa ustanovenia § 36 písm. n) Tr. zák., čo však okresný súd neurobil.

5.3. Obhajca bol tiež toho názoru, že okresný súd mohol s prihliadnutím na okolnosti tohto konkrétneho prípadu, pomer poľahčujúcich okolnosti v pomere 3:0 k priťažujúcim okolnostiam, s prihliadnutím na osobu obžalovaného, keďže pred spáchaním trestného činu viedol riadny život a nemá žiadny záznam v registri trestov, postupovať pri určovaní výmery trestu odňatia slobody tak, že mohol použiť § 39 ods. 1 Tr. zák. a uložiť mu trest znížený o viac ako len jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Trestné sadzby v § 355 Tr. zák. sú podľa obhajcu drakonické, aj preto súdy na prísnosť trestných sadzieb ustanovených v § 355 Tr. zák. reflektujú takým spôsobom, že mimoriadne znižujú tresty postupom v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák., kedy za spáchaný skutok, ktorý je predmetom tohto trestného konania je potom možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere 2 roky.

5.4. Obhajca svoj názor o opodstatnenosti mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. opiera aj o právoplatný rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota z 22. decembra 2022, sp. zn. 11T/156/2022, kde za rovnako kvalifikovaný skutok, dokonca závažnejší, nakoľko sa jednalo o prevoz až 36 migrantov, okresný súd páchatelovi uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý páchatelovi podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 2 roky. Obdobne postupoval Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 1. decembra 2022, sp. zn. 2T/53/2022, keď za rovnaký trestný čin páchatelovi uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 5 rokov. Okresný súd v napadnutom rozsudku nepostupoval v súlade s § 34 Tr. zák. Skutok, ktorého sa obžalovaný dopustil, je len výnimočným vybočením z inak riadneho spôsobu života a na dosiahnutie jeho nápravy nie je potrebné na neho pôsobiť trestom odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov.

5.5. S poukazom na vyššie uvedené obhajca navrhol, aby Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil v časti výroku o uloženom nepodmienečnom treste odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol, a to tak, že mu uloží trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu, ktorej výmeru obžalovaný ponecháva na úvahe súdu

alebo alternatívne, aby mu krajský súd postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere najviac 3 roky.

6. Voči napadnutému rozsudku podal odvolanie aj advokát JUDr. Róbert Bánoš ako splnomocnený zástupca zúčastnenej osoby z radov advokátov (ďalej len zástupca), a to písomným podaním doručeným okresnému súdu 27. marca 2023.

6.1. Tento zástupca v odvolaní namietal podstatné chyby konania, ktoré napadnutému výroku rozsudku predchádzali a tiež to, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vec, ktorá má byť zhabaná, nepatrí páchatelovi trestného činu, ale inej osobe, ktorú zastupuje v tomto konaní. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, na základe akých konkrétnych skutočností dospel okresný súd k záveru, že sú splnené hmotnoprávne podmienky pre uloženie zhabania veci. Obžalovaný zhabané vozidlo použil na spáchanie trestného činu bez vedomia a súhlasu zúčastnenej osoby, veci, ktoré by mali byť predmetom zhabania mala zúčastnená osoba v legálnej držbe, v čase skutku na použitie veci nedala súhlas. Práve s poukazom na okolnosti, za ktorých bolo predmetné vozidlo použité, považuje za mimoriadne nespravodlivé, aby zúčastnená osoba ako vlastníčka bola postihnutá. Zástupca v tomto smere poukázal na uznesenie Okresného súdu Čadca z 5. septembra 2018, sp. zn. 2Nt/9/2019. „Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že vec, ktorá má byť podľa návrhu prokurátora zhabaná nepatrí páchatelovi trestného činu, ale inej osobe, a to zúčastnenej osobe, ktorej súd návrh pred verejným zasadnutím doručil. Zúčastnená osoba sa k návrhu na zhabanie veci písomne vyjadrila a s návrhom na zhabanie veci nesúhlasila. V priebehu vyšetrovania bolo zistené, že zbraň, ktorá je predmetom návrhu i so zásobníkom bola vlastníctvom osoby J. W. V čase skutku sa táto zbraň aj so zásobníkom a nábojmi nachádzala v priechodisku osobného motorového vozidla, kde bola voľne položená. Obvinený uvedenú zbraň použil na spáchanie trestného činu bez vedomia a súhlasu vlastníka zbrane, resp. skôr než mal vlastníka zbrane možnosť sa k jej použitiu vyjadriť. Vlastník veci, ktorá sa má zhabať, túto držal legálne, v čase skutku túto vec nepoužil a nedal súhlas na jej použitie. Práve s poukazom na okolnosti, za ktorých bola predmetná zbraň použitá súd považuje za nespravodlivé, aby bol postihnutý vlastníč tejto veci, a preto návrhu na jej zhabanie nevyhovet a návrh zamietol.“

6.2. Ďalej zástupca argumentoval tým, že prokurátor je povinný podať návrh na uloženie ochranného opatrenia už v obžalobe, ak sú na to splnené zákonné podmienky, čo však v danom prípade neurobil a o predmetnom návrhu na uloženie ochranného opatrenia zhabania veci okresný súd nemohol rozhodnúť, nakoľko takýto samostatný návrh je prokurátor oprávnený podať len v prípade, ak nepodal obžalobu (uznesenie krajského súdu zo 4. septembra 2018, sp. zn. 6Tos/73/2018). Uvedené vyplýva i z § 235 písm. f) Tr. por. Odôvodnenie okresného súdu, že tomuto bolo „s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou“ zrejmé, že zo strany prokurátora takýto návrh bude učený na hlavnom pojednávaní, nemožno považovať za relevantný. Z podanej obžaloby nie je vôbec zrejmé, že by prokurátor navrhoval uloženie ochranného opatrenia a akási dedukcia, že tak určite chcel urobiť, nie je podľa názoru obhajcu prípustná. Ochranné opatrenie môže byť uložené len na podklade návrhu prokurátora, čo procesný predpis umožňuje, avšak pre jeho podanie musia byť splnené podmienky, ktoré v tomto prípade naplnené neboli. Uvedené vyplýva i z Uznesenia Krajského súdu v Prešove zo 14. marca 2017, sp. zn. 5Tos/8/2017, v ktorom konštatoval, že „procesný predpis jednoznačne a zrozumiteľne ustanovuje podmienky, za akých môže prokurátor podať samostatný návrh na zhabanie veci mimo podanej obžaloby. Podmienky sú vymedzené zákonom v § 236 ods. 1 Tr. por. a z nich vyplýva, že pokiaľ prokurátor nepodať obžalobu, urobí návrh na uloženie ochranného opatrenia podľa § 235 písm. f) samostatne. Sťažnostný súd sa stotožnil s výkladom a contrario konajúceho súdu tohto citovaného ustanovenia, ktorý spočíva v tom, že pokiaľ prokurátor obžalobu podá, návrh na uloženie ochranného opatrenia podľa § 235 písm. f) Tr. por. už neskôr podať nemôže. Vychádzal pritom jednak z účelu ukladania navrhovaného ochranného opatrenia, ako aj z účelu trestného konania a súčasne z procesnoprávnej úpravy konania o takomto návrhu“.

6.3. Zástupca vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o uložení ochranného opatrenia zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. a postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Alternatívne navrhol, aby sám krajský súd rozhodol tak, že zamietne návrh na uloženie ochranného opatrenia formou zhabania vecí a súčasne rozhodne o vrátení zhabaných vecí vlastníčkovi.

7. K odvolaniu zúčastnenej osoby sa písomným podaním doručeným okresnému súdu 12. mája 2023 vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu aj obžalovaný.

7.1. Obhajca vo vyjadrení uviedol, že zúčastnená osoba žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala, že nemala vedomosť o tom, že vozidlo bude použité na spáchanie trestného činu, resp. že na použitie vozidla nedala súhlas, pričom zúčastnená osoba mala možnosť sa ku skutočnostiam, ako sa vozidlo

dostalo k obžalovanému vyjadriť. Skutočnosť, že zúčastnená osoba bola nekontaktná, ako konštatoval okresný súd v napadnutom rozsudku a neprejavila žiadnu snahu o vrátenie vozidla do jej držby len dáva priestor domnienkam, či skutočne nemala vedomosť o tom, na aký účel malo byť vozidlo použité, resp. či dokonca nemala z prenájmu vozidla mimoriadny majetkový prospech. Zúčastnená osoba poukázala na rozhodnutie krajského súdu zo 4. septembra 2018, sp. zn. 6Tos/73/2018, k čomu obžalovaný uviedol, že týmto rozhodnutím krajský súd rezultoval, že názor zúčastnenej osoby v odvolaní platí len v takom prípade, ak prokurátor návrh na uloženie ochranného opatrenia neurobí ani v záverečnej reči, resp. stačí, ak prokurátor navrhne uloženie ochranného opatrenia zhabania veci v záverečnej reči. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že prokurátor na hlavnom pojednávaní 17. marca 2023 v záverečnej reči návrh na uloženie ochranného opatrenia - zhabania vozidla učinil. Obžalovaný bol tak toho názoru, že výrok o zhabaní vozidla je vecne správny a zákonný.

8. K písomne zdôvodnenému odvolaniu obžalovaného a zúčastnenej osoby sa prokurátor nevyjadril.

9. Za účelom prejednávania odvolania obžalovaného a zúčastnenej osoby nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 29. júna 2023, ktorého sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, splnomocnenec zúčastnenej osoby, obhajca obžalovaného a obžalovaný. Krajský súd doplnil dokazovanie podľa § 326 ods. 5 Tr. por. s poukazom na § 269 Tr. por. čítaním správy Ministerstva zahraničných vecí SR z 15. februára 2023.

10. V rámci konečných návrhov prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného ako i zúčastnenej osoby zamietnuť v zmysle § 319 Tr. por. Zúčastnená osoba navrhla, aby krajský súd výrok o uložení ochranného opatrenia zrušil a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne aby rozhodol tak, že zhabanú vec vracia vlastníkovi. Obhajca obžalovaného navrhol, aby krajský súd výrok v časti o uložení nepodmienečnom treste odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží miernejší trest odňatia slobody, či už podmienený alebo ak nepodmienečný, tak najviac vo výmere 3 roky tak, aby sa neodchýlil od zaužívanej praxe súdov v obdobných trestných veciach. Opodstatnenosť návrhu na mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. odôvodnil nielen už uvedenými konkrétnymi rozhodnutiami, ale aj skutočnosťou, že trestná sadzba vo výmere 7 rokov až 10 rokov za skutok, ktorý spočíva v tom, že páchatel prevezie utečencov utekajúcich pred neľudskými podmienkami tak, ako zaznelo aj zo správy, s ktorou sa súd oboznámil, z jedného štátu únie do druhého štátu únie, mu príde drakonické a uložený trest považoval za neprimerane prísny. Obžalovaný uviedol, že si uvedomuje, že konal niečo zlé, to ale neznamená, že dlho plánoval tento čin alebo že dobrovoľne tento čin vykonal. Oľutoval trestný čin, pretože nedošiel do Európy, aby porušoval zákony. Európa ho uchýlila v čase, keď jeho život bol v ohrození. Žiadal, aby súd na neho nebol príliš prísny. On je v skutočnosti obeťou, lebo zákony nepoznal. Je to veľká skúsenosť, ale veľmi tvrdá, prvýkrát v živote sa ocitol vo väzení, ale poučil sa z toho.

11. Podľa § 315 Tr. por., o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

12. Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaných odvolaní preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolania podali obžalovaný a zúčastnená osoba ako oprávnené osoby, v zákonom stanovenej lehote a proti výrokom, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Tr. por. krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť odvolaniami napadnutých výrokov ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolania obžalovaného a zúčastnenej osoby nie sú dôvodné.

Ku konaniu, ktoré výroku o treste predchádzalo

13. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky obžalovaný nemal a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Možno tak skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie. Na návrh obhajoby však ešte doplnil dokazovanie tak, že čítaním oboznámil správu Ministerstva zahraničných vecí SR z 15.2.2023 v súvislosti so situáciou v Sýrskej arabskej republike.

K trestu všeobecne

14. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

15. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

16. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

17. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

18. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

19. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

K druhu a výmere trestu konkrétne

20. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, okresný súd správne skonštatoval, že zákonom stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody za zločin prevádzacstva podľa § 355 ods. 3 Tr. zák. je od 7 rokov do 10 rokov. Okresný súd tiež správne u obžalovaného vzhladol dve poľahčujúce okolnosti, konkrétne podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval a podľa § 36 písm. j) Tr. zák., že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. U obžalovaného ani krajský súd nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Keďže prevažoval pomer poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi, správne okresný súd zákonom ustanovenú trestnú sadzbu modifikoval postupom podľa §

38 ods. 3 Tr. zák., teda znížil hornú hranicu o jednu tretinu. Po úprave trestnej sadzby teda okresný súd mohol obžalovanému ukladať trest odňatia slobody v rozsahu od 7 rokov do 9 rokov.

21. Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd s poukazom na ust. § 34 ods. 6 Tr. zák. musel ukladať trest odňatia slobody a s poukazom na dolnú hranicu trestnej sadzby 7 rokov odňatia slobody tento nemohol byť iný ako nepodmienečný.

22. Pokiaľ ide o výmeru trestu, krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, ktorý obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov s analogickým použitím mimoriadneho zmierňujúceho ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. Bez aplikácie tohto ustanovenia by totiž uložený trest nedostatočne zohľadnil obžalovaným realizované vyhlásenie o vine, ktoré je neodvolateľné a bolo z hľadiska ďalšieho postupu veľmi významné, keďže v rozsahu priznania obžalovaného sa nevykonalo kontradiktórne hlavné pojednávanie. Bolo úplne namieste vyhlásenie obžalovaného o vine zohľadniť a mimoriadne znížiť trest o celú jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody v súlade s cit. ust. tak, ako to vyplýva zo Stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod poradovým číslom 44 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR číslo 5/2017.

23. Okresný súd tiež obžalovaného správne zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

24. Okresný súd postupoval správne a zákonne aj vtedy, keď obžalovanému uložil podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. trest vyhodenia vo výmere 2 roky, nakoľko si to vyžadovala bezpečnosť osôb a iný verejný záujem. V osobe obžalovaného ide o cudzinca, ktorý sa na území SR nachádzal iba z dôvodu prevozu ľudí cez územie SR v rámci páchania trestnej činnosti bez toho, aby tu mal nejaké rodinné alebo sociálne väzby, do ktorých by uloženie tohto trestu neprímerane zasahovalo. Rovnako tak nebol osobou, ktorej by bol na území SR udelený azyl alebo doplnková ochrana. Dvojročná výmera tohto trestu je blízko dolnej hranice a javí sa z pohľadu krajského súdu skôr ako mierna.

25. Obžalovaný na spáchanie trestného činu použil mobilný telefón Samsung Galaxy Note 9, čiernej farby, D.: X:XXXXXXXXXXXXXXXXX, D. X: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, spolu so V. X. Y. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, V. Z. P. Y. XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXP., ktorých bol vlastníkom, preto mu okresný súd správne uložil aj trest prepadnutia týchto vecí v zmysle § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. s tým, že ich vlastníkom sa stáva štát. Zákonné prekážky brániace uloženiu tohto druhu trestu u obžalovaného ani krajský súd nezistil. Možno doplniť, že skutkové zistenia súdu sa v tomto smere správne opierali najmä o závery znaleckého dokazovania ohľadom zaisteného mobilného telefónu a SIM kariet.

26. Vzhľadom na osobu obžalovaného, charakter súdenej trestnej činnosti, okolnosti prípadu, mieru jeho zavinenia, či motív, tvoria takto uložené sankcie vo svojom súhrne trest zákonný, primeraný a spravodlivý, ktorý u obžalovaného nechýbne splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň aj morálne odsúdi jeho konanie.

K odvolacím námietkam obžalovaného

27. Z vykonaného dokazovania ani krajský súd nezistil skutočnosti, ktoré by u obžalovaného odôvodňovali aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Aby bolo možné zohľadniť v prospech obžalovaného aj túto poľahčujúcu okolnosť, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, preverka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá už orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste (obdobne pozri R 44/2017).

28. Krajskému súd v tomto prípade nie je zrejmé, v čom obhajoba vidí aktívnu účasť obžalovaného na napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní, nakoľko obžalovaný hliadke Obvodného oddelenia PZ Vlčany na znamenie nezastavil, snažil sa autom ujsť, následne po nezvládnutí riadenia zišiel dokonca z cesty smerom k rybníku, kde počas pomalej jazdy stihol vyskočiť z pohybujúceho sa vozidla a pokúsil sa o útek, avšak bol zadržaný. K priznaniu sa obžalovaného došlo až následne po jeho zadržaní, teda potom čo boli zásadné skutočnosti orgánmi činnými v trestnom konaní zistené, zadokumentované, pričom v rámci výsluchu neuviedol nič navyše, čím by aktívne napomohol pri objasňovaní tejto trestnej činnosti.

29. Pokiaľ obhajoba poukazuje v tomto smere na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo 12. septembra 2022, sp. zn. 23To/65/2022, ide o rozhodnutie v konkrétnej veci, ktoré pre krajský súd nie je záväzné, na rozdiel od vyššie cit. stanoviska Najvyššieho súdu SR, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk

NS a rozhodnutí súdov SR v záujme zjednocovania postupu súdov. Krajský súd nevidí nateraz žiaden dôvod sa od predmetného stanoviska odchyľovať.

30. K námietke obhajoby ohľadom aplikácie ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody krajský súd uvádza, že nezistil žiadne okolnosti mimoriadneho charakteru či už vo vzťahu k okolnostiam prípadu alebo k pomerom páchatel'a. Obhajoba tieto odvodzovala len od existencie väčšieho počtu poľahčujúcich okolností (konkrétne troch), avšak súdy u obžalovaného ustálili len dve poľahčujúce okolnosti, teda tento argument neobstojí. Existenciu iných výnimočných okolností prípadu obhajoba v odôvodnení netvrdila, iba poukázala na rozhodnutia iných okresných súdov, ktoré páchatel'ov trestného činu prevádzachstva v obdobných veciach sankcionujú miernejšie. K tomu krajský súd vyjadri ďalej v texte.

31. Ani obhajobou predložené dôkazy ohľadne situácie v Sýrskej arabskej republike, z ktorej migranti utekajú do Európy pre občiansku vojnu, nezakladajú podľa názoru krajského súdu dôvod, prečo by mal byť obžalovanému uložený mimoriadne znížený trest. Prevádzachstvo je trestná činnosť, predstavuje nežiadúci jav v našej spoločnosti, ktorý je potrebné sankcionovať a vôbec naň nemožno nazeráť ako na pomoc krajanom v ťažkej situácii ako to činí obhajoba.

32. Navyiac možno poukázať na to, že obžalovaný pred skutkom žil so statusom utečenca vo Švédsku, žil tam dokonca riadnym životom, pracoval, zarábala, dostal šancu sa tam integrovať. Následne sa však sám rozhodol zo zisťných dôvodov, že vycestuje zo Švédska a bude sa podieľať na protiprávnej činnosti v podobe prevozu migrantov v strednej Európe. Z jeho strany teda nešlo o nezištnú pomoc krajanom ako sa to snažila prezentovať obhajoba, ale o vedome páchanú činnosť za finančnú odmenu, ktorej protiprávnosti si bol zjavne vedomý. Navyše, únik obžalovaného s vozidlom pred políciou, nezvládnutie riadenia a zidenie s vozidlom z cesty smerom k rybníku, vyskočenie z miesta vodiča ešte počas jazdy s následným pokusom o útek s tým, že obžalovaný vozidlo bez vodiča nechal naraziť do cestného smerového stĺpika, svedčí podľa názoru krajského súdu skôr o ľahostajnom prístupe k osudu pasažierov vo vozidle, než o snahe nezištne im pomáhať.

33. Čo sa týka rozsudkov okresných súdov, na ktoré obhajoba poukazovala či už na hlavnom pojednávaní, ako aj v odvolacom konaní, tak krajský súd prízvukuje, že rozhodnutia iných prvostupňových súdov nie sú pre krajský súd záväzné. Krajský súd pripomína, že má povinnosť ku každému prípadu pristupovať individuálne a skúmať všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v súhrne. V ďalšom možno poukázať na to, že z predložených rozhodnutí okresných súdov nie je zrejmé, prečo vlastne aplikovali ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, keďže tieto rozhodnutia neobsahujú žiadne odôvodnenie. No a v neposlednom rade k tomu krajský súd uvádza, že zo skutkových viet výrokov o vine týchto odsudzujúcich rozsudkov nevyplýva ani len rámcová zhoda s takým konaním, za aké je v tejto veci sankcionovaný obžalovaný. V tomto smere dáva krajský súd opäť do pozornosti, že v tejto trestnej veci sa obžalovaný priznal k tomu, že prevádzal až 19 migrantov zo Sýrskej arabskej republiky, ktorí boli natlačení v nákladovom priestore vozidla Ford Transit, teda v priestore neurčenom na prevoz osôb, že s týmto vozidlom pred policajnou hliadkou sa snažil unikáť vysokou rýchlosťou a následne po nezvládnutí riadenia s vozidlom zišiel z cesty smerom k rybníku, z ktorého vozidla ešte počas jazdy vyskočil a pokúsil sa o útek a vozidlo nechal naraziť do cestného smerového stĺpika.

K výroku o ochrannom opatrení

34. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o ochrannom opatrení, v tomto smere zúčastnená osoba predniesla námietky, avšak krajský súd žiadne pochybenia nezistil. Okresný súd správne na začiatku hlavného pojednávania ustanovil zúčastnenej osobe splnomocnenca zo zoznamu advokátov, lebo na ochranu práv tejto osoby to bolo potrebné (§ 45 ods. 5 Tr. por.). Následne s týmto splnomocnencom riadne konal. Pokiaľ ide o dokazovanie, možno skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o ochrannom opatrení procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

35. Z vykonaného dokazovania správne okresný súd zistil, že vlastníkom motorového vozidla značky FORD TRANSIT, evidenčného čísla K. (C., imatrikované v Maďarskej republike, L.: M., červenej farby je F. V. I. D. J. H., D. Y.: XXXXXXXXXXXX, V. V. K. [XXX-XXX, XXXX W. XX, F., pričom toto vozidlo obžalovaný použil na prepravu migrantov, teda bolo použité na spáchanie trestného činu, hoci nie je určené na prepravu osôb. Z uvedeného je zrejmé, že boli naplnené hmotnoprávne podmienky pre aplikovanie ust. § 83 ods. 1 písm. d) Tr. zák. Okresný súd nepochybil ani v tom, keď určil, že podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. sa vlastníkom zhabaných vecí stáva štát.

K odvolacím námietkam zúčastnenej osoby

36. Odvolacie námietky zúčastnenej osoby vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné. Na námietku, že prokurátor je povinný podať návrh na uloženie ochranného opatrenia už v obžalobe a že

keď tak neučiní, nemožno túto sankciu zúčastnenej osobe uložiť, krajský súd poukazuje na judikát R 103/2003. V zmysle cit. judikátu „ochranné opatrenie - zhabanie veci podľa § 73 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na hlavnom pojednávaní bez návrhu prokurátora podľa § 230 ods. 1 Trestného poriadku možno uložiť, len ak ide o vec patriacu obžalovanému. Ak ide o vec, ktorá nepatrí obžalovanému a prokurátor navrhol jej zhabanie podľa § 178 ods. 1 Trestného poriadku v obžalobe, prípadne podľa § 178 ods. 2 Trestného poriadku aj samostatne, ale ešte pred skončením hlavného pojednávania, najneskoršie v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní, môže súd podľa § 230 ods. 2 Trestného poriadku vyhradiť rozhodnutie o zhabaní veci nepatriacej obžalovanému na verejné zasadnutie, ak je potrebné pre rozhodnutie o ochrannom opatrení vykonať ešte ďalšie dokazovanie.“ Z uvedeného je teda zrejmé, že prokurátor takýto návrh mohol predniesť aj v záverečnej reči, čo aj urobil (viď č. I. 494 spisu), preto okresný súd mohol na hlavnom pojednávaní na návrh prokurátora uložiť zúčastnenej osobe zhabanie veci.

37. K námietke zúčastnenej osoby ohľadom neprimeranosti uloženej sankcie krajský súd uvádza, že z odborného vyjadrenia č. 642/2022 vypracovaného spoločnosťou JHS, s.r.o., ktoré bolo na hlavom pojednávaní riadne oboznámené čítaním, vyplynulo, že hodnota predmetného vozidla činí 2.886 €. Z uvedeného je zrejmé, že hodnota zhabaného vozidla s príslušenstvom nie je v zjavnom nepomere k závažnosti spáchaného zločinu.

38. Bez významu vo vzťahu k tomuto výroku nie je ani fakt, na ktorý poukázal okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, že vlastník vozidla nemal záujem komunikovať s OČTK a zostal nekontaktný, hoci o zaistení svojho vozidla vedel, viac sa o jeho osud nezaujímal.

Záverečné zhrnutie

39. S poukazom na vyššie prezentované skutočnosti a právne úvahy dospel krajský súd k záveru, že odvolania obžalovaného a zúčastnenej osoby nie sú dôvodné, preto ich postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol.

40. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.